CPB: Trumps importtarieven raken vooral de Amerikaanse economie.

Hoge tarieven op geïmporteerde goederen raken vooral de Verenigde Staten zelf, stelt het Centraal Planbureau in een vandaag gepubliceerde doorrekening. Voor Europa en Nederland blijven de handelsgevolgen 'zeer beperkt'.

Volgens het planbureau bijt Donald Trump, die begin volgend jaar Joe Biden opvolgt als 47ste president van de Verenigde Staten, met zijn voorgenomen tariefsverhogingen vooral in eigen staart. Dat de Amerikaanse import fors daalt – met 20%, schat het CPB – is de bedoeling van de protectionistische maatregelen, maar ook de export krijgt een forse tik (-27%).

Tegelijkertijd blijven de effecten op de Europese in- en uitvoer beperkt tot een min van 1,5%.

Nederland zit daar zelfs nog iets onder.

Het uiteindelijke effect op het Nederlandse bruto binnenlands product is niet in kaart gebracht, maar volgens CPB-onderzoeker Gerdien Meijerink zijn de effecten 'vrij klein, als je puur naar handel kijkt'. Bovenstaande percentages zijn gebaseerd op een scenario waarin Trump een algemeen importtarief van 10% invoert op alle geïmporteerde goederen, 100% op voertuigen en 60% op goederen uit China – zonder dat Europa tegenmaatregelen neemt. De recente aankondiging van importtarieven voor Canada en Mexico (25% op alle importen) en 10 procentpunt hogere tarieven voor China zijn in deze analyse niet meegenomen.

Dat de effecten voor Nederland beperkt zijn, heeft alles te maken met het relatief bescheiden aandeel van de VS in de Nederlandse export. Die schommelt tussen de 4% à 5%. 'De export naar andere landen binnen Europa is veel belangrijker', stelt Meijerink vast. Het continent als geheel heeft een handelsoverschot met de VS, maar met Nederland is er een tekort: we importeren meer uit de VS dan dat we er naar exporteren. Bovendien zullen bedrijven er deels in slagen andere afzetmarkten te vinden.

Dienstensector.

Daar komt bij dat bepaalde Europese bedrijven indirect profiteren van hogere Amerikaanse importtarieven. Dat werkt als volgt. Door importen fors duurder te maken, krijgt de maakindustrie in de VS een forse impuls. In bepaalde sectoren, zoals de auto-industrie, neemt de productie naar schatting met tientallen procenten toe – precies het effect dat Trump beoogt. De extra vraag naar arbeid jaagt de lonen echter omhoog, waardoor de Amerikaanse dienstensector (waar vooralsnog geen hoge importtarieven voor zijn afgekondigd) minder concurrerend wordt.

Onder meer Amerikaanse telecombedrijven en luchtvaartmaatschappijen ondervinden hier hinder van. Spiegelbeeldig hieraan profiteren Europese concurrenten. Nederlandse bedrijven in deze branches zien volgens de CPB-berekeningen hun productie zelfs met 3% stijgen als Trump zijn plannen doorzet. Voor bepaalde bedrijfstakken of sectoren die sterk leunen op goederenexport naar de VS kunnen de negatieve effecten wel aanzienlijk zijn. De productie van machines en elektronica zakt door hogere Amerikaanse importtarieven rond de 6% terug, becijfert het planbureau. Dan gaat het bijvoorbeeld om de chipmachines van ASML, melkrobots, en onderdelen voor vliegtuigen en schepen.

Macro-economisch bezien zijn de effecten voor de VS echter veel groter. Alle importen worden immers duurder, terwijl in Europa maar een deel van de export wordt geraakt. En niet alleen de Amerikaanse dienstensector wordt getroffen, benadrukt het CPB, de export van goederen komt eveneens onder druk te staan. Ook de maakindustrie lijdt onder hogere lonen, en duurdere geïmporteerde grondstoffen en halffabricaten drijven de prijzen van producten uit de VS verder op. Al met al verslechtert de Amerikaanse concurrentiepositie dus.

Verwevenheid.

De uitkomsten pakken volgens het CPB niet noemenswaardig anders uit als Europa terugslaat met een importheffing van 10% op alle goederen uit de VS (scenario 2). De handelsstromen worden weliswaar iets zwaarder getroffen, maar het extra effect valt mee zolang Europa alleen de VS aanpakt. Wel vergroten tegenmaatregelen de kans op een handelsoorlog. Meijerink: 'Vanuit economisch oogpunt zijn hogere tarieven altijd slecht nieuws.'

De schade van Trumps handelsbeleid voor Nederland wordt door bankeconomen hoger ingeschat. 'Wij hebben ons geconcentreerd op de handel', aldus Meijerink. 'Uiteraard is de verwevenheid met de VS groter dan alleen handel. Denk aan defensie, technologie, financiële markten. Heel veel is nog onzeker. Het effect van een dalend vertrouwen op investeringen bijvoorbeeld vinden wij te onzeker om te kwantificeren.'